

Чи будуть у Польщі українські Буквар і Читанка?

Марко Сирник ■ КУЛЬТУРА ■ №19, 2017-05-07

У Валчі вчителі та експерти підготували книжки для вивчення української мови у школах та пунктах навчання: Буквар, Читанку, Словничок та інші супровідні матеріали. З 29 березня до 3 квітня 2017 р. працювала над проектом група, до участі в якій фонд «Просвіта» запросив відомих спеціалістів та авторів підручників з України і вчителів з Польщі.

Праця над підручниками почалася у червні 2016 р.: тоді у Валч прибула делегація Київського педагогічного університету ім. Бориса Грінченка. Були узгоджені очікування, а теж готовність обох сторін до спільної праці. Після цього почався пошук авторів з України. Одночасно до

вчителів з Польщі надіслано запрошення до участі в проекті. Вихідною ідеєю праці був аналіз потреб і стану українського шкільництва у Польщі, врахування невдалих досі спроб видання підручників та посібників, здійснюваних різними неурядовими організаціями, а також відомством освіти. Оскільки майже 80% наших учнів навчається рідної мови у формі відвідування уроків у міжшкільних групах навчання, підручники і методичні матеріали треба творити, у першу чергу, саме для них. Ці книжки мають бути актуальними і для шкільної програми.

А головне – матеріали мусять бути якісними і максимально достосованими до умов навчання в Польщі, заохочувати дітей до пізнання. Отже, мова не може бути важкою, а дитина повинна працювати, використовуючи дотик, зір, слух, а коли можна, то й смак. саме тоді набуває і закріплює найбільше знань. Дитина має теж пізнавати Україну, але не як чужу державу, а як щось близьке і рідне

для неї. Тому необхідно, щоб навчальні матеріали показували сучасну Україну і сучасне українство. Не варто з самого початку перенасичувати учня символами, важливими для дорослих, а подавати лише те, що він спроможний сприйняти, і те, чим захоплюється у своєму повсякденному житті. Спеціалістам з України надіслано дві програми навчання української мови для міжшкільних груп – авторства Ярослави Кобилко і Марка Сирника. Вони були актуалізовані згідно з потребами нової школи (після реформи 2016/2017 н.р.). Одночасно до відомства адміністрації Польщі складено внесок на отримання ґранту на здійснення проекту. Разом з тим, відомство освіти підтвердило забезпечення 2018 р. коштів на видання усього пакету підручників, посібників і матеріалів для I класу початкової школи української національної меншини в Польщі.

Зустріч у Валчі в березні/квітні 2017 р. – це понад 40 годин виснажливої праці над підручниками на кінцевому етапі. Спочатку була представлена й обговорена

пропозиція Букваря, автором якого є Мар'яна Захарійчук. Буквар інтегрований за своїм змістом. Тут переплітаються теми, зв'язані з українознавством, історією, географією, мистецтвом, математикою і є частиною уроків навчання грамоти. Складається з чотирьох частин.

Другим підручником, над яким працювала група, була Читанка авторства Віри Науменко. Підручник має на меті за допомогою літератури формувати гармонійну особистість, яка знає своє українське коріння, цікавиться історією, традиціями та звичаями народу, з яким має родинні зв'язки, а також хоче вивчати мелодійну українську мову і знати більше про сучасну Україну.

Структура Читанки:

Читанка інтегрована за своїм змістом з Букварем. Остання частина буде повністю призначена українцям у Польщі – «Це ми». До комплекту обов'язково увійде зошит українознавства авторства Надії Богданець-Білоskalенко та Олени Ліннік. Його створено за концепцією подорожі Україною – у першому відвідуємо чотири міста: Київ, Запоріжжя, Одесу і Львів. Діти вивчають назви видів транспорту і грошових одиниць України, мусять запланувати свою подорож та, наприклад, купити квитки. Повинні, між іншим, знайти вірну гілку в київському метрополітені. Також свій Словничок представила Ярослава Кобилко. Цей посібник буде збагачений діалогами.

Отже, що запропоновано видати?

Буквар (чотири частини), два зошити вправ до Букваря; Читанку, два зошити вправ до неї; зошит українознавства; Словничок; Довідник для вчителя і, можливо, таблиці. Це все для I класу початкової школи та міжшкільної групи навчання української мови. Щоб ці підручники могли використовуватися і в школі, до кожного матеріалу проводитимуться додаткові уроки під назвою «Крок вперед».

Матеріал поданий так, щоб могли з нього вчитися також дорослі. З України в проєкті взяли участь Віра Науменко, Мар'яна Захарійчук, Олена Ліннік, Світлана Романюк, Іван Руснак, Наталія Богданець-Білоskalенко. Українське вчительське середовище в Польщі представляли Любомира Тхір (консультант і директор української школи в Бартошицях), Ярослава Кобилко (багатолітня вчителька пункту навчання в Гіжицьку), Мирослава Ганаско (багатолітня вчителька пункту в Битові), Марія Стець (вчителька початкових класів української школи в Перемишлі), Маріанна Яра (багатолітня вчителька з Сянока) та Алла Дьоміна (вчителька пункту навчання у Щеціні). Координатор проєкту зі сторони України – Наталія Богданець-Білоskalенко. Цілість координує

Марко Сирник

**Проект зустрічі фінансувало Міністерство внутрішніх справ та
адміністрації Польщі.**